

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΤΜΗΜΑ ΔΕΙΦΟΡΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ
ΓΕΩΠΟΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΒΙΟΧΗΜΕΙΑΣ

6^η Εργαστηριακή Άσκηση: Φασματοσκοπία - Ποσοτικός προσδιορισμός πρωτεϊνών - Μέθοδος Bradford, Μέθοδος Lowry

Γαλάνη Αγγελική, Χημικός PhD, Ε.ΔΙ.Π. - Διονυσοπούλου Εύα Βιολόγος PhD, Ε.ΔΙ.Π.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

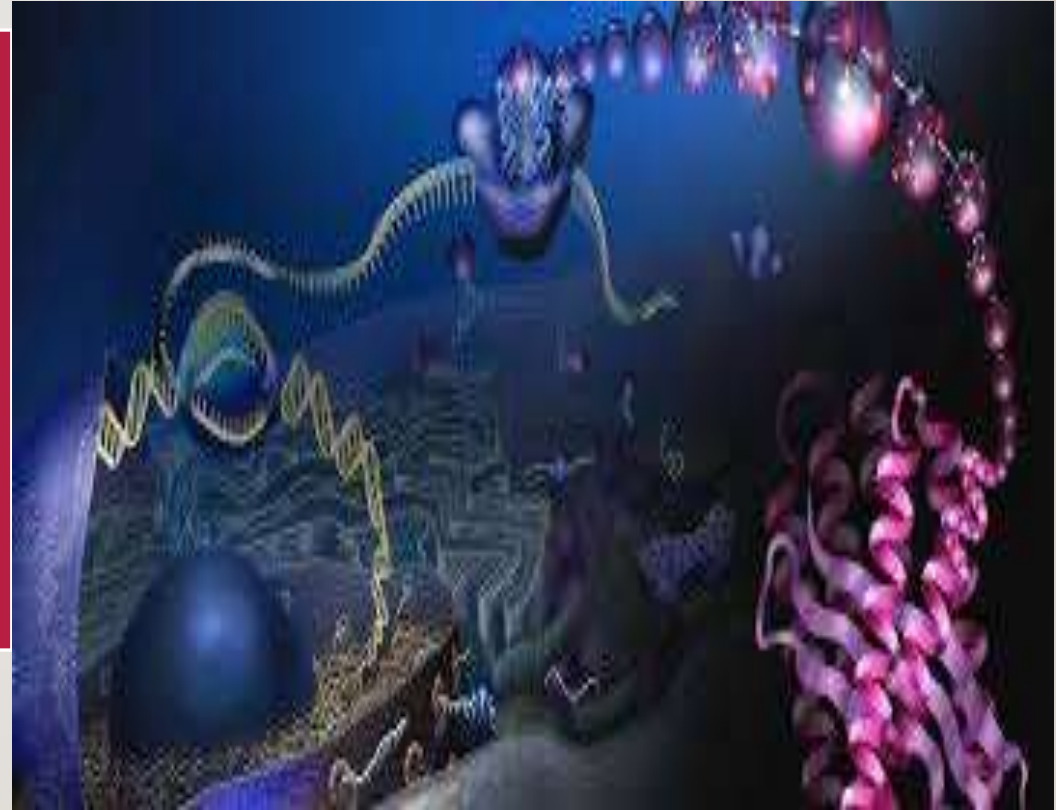

ΦΑΣΜΑΤΟΣΚΟΠΙΑ

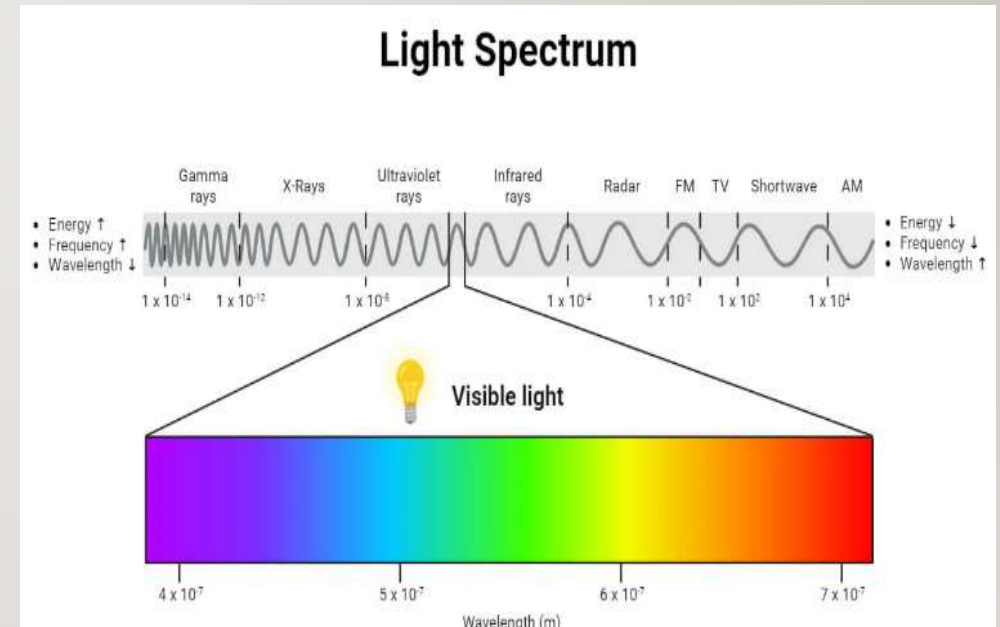
- Μια από τις πιο χρήσιμες τεχνικές που χρησιμοποιούνται στη βιοχημεία είναι η φασματοσκοπία

Ο ποσοτικός προσδιορισμός πρωτεϊνών με φασματοσκοπία μπορεί να γίνει άμεσα στην περιοχή του υπεριώδους στα 280 nm ή έμμεσα χρησιμοποιώντας φασματοσκοπία ορατού σε συνδυασμό με χρωματομετρικές μεθόδους όπως για παράδειγμα ο προσδιορισμός κατά Lowry ή η μέθοδος Bradford

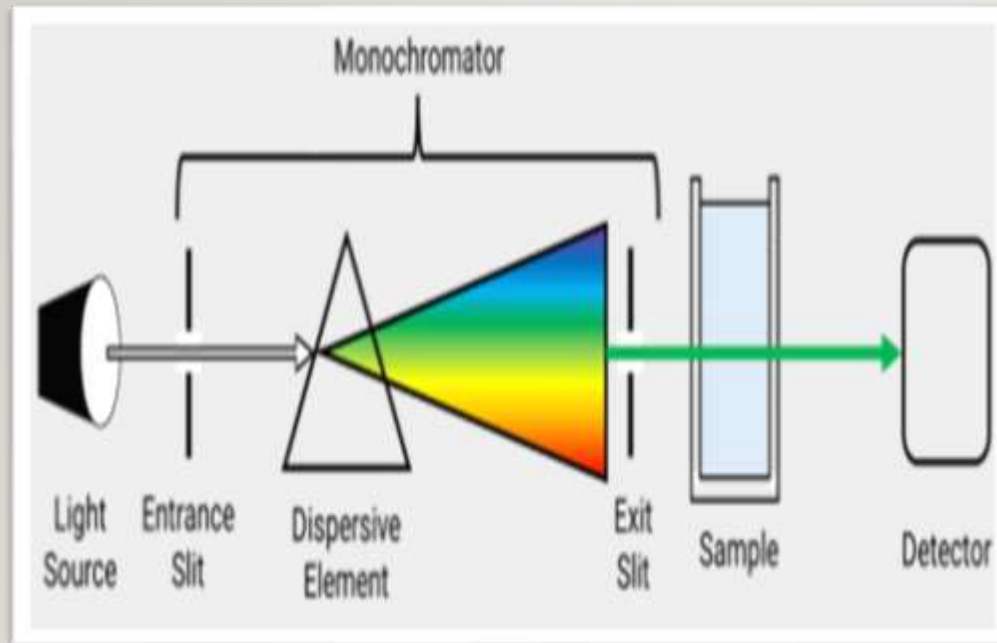
ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΦΑΣΜΑΤΟΣΚΟΠΙΑΣ

- ✓ Μεγάλη ευαισθησία (μg ή και ng)
- ✓ Δεν αλλοιώνει το δείγμα που αναλύεται
- ✓ Είναι γρήγορη και εύκολη στη χρήση
- ✓ Έχει ευρύ φάσμα εφαρμογών ποσοτικής και ποιοτικής ανάλυσης
- ✓ Πρόκειται για μέθοδο με σχετικά χαμηλό κόστος ανάλυσης

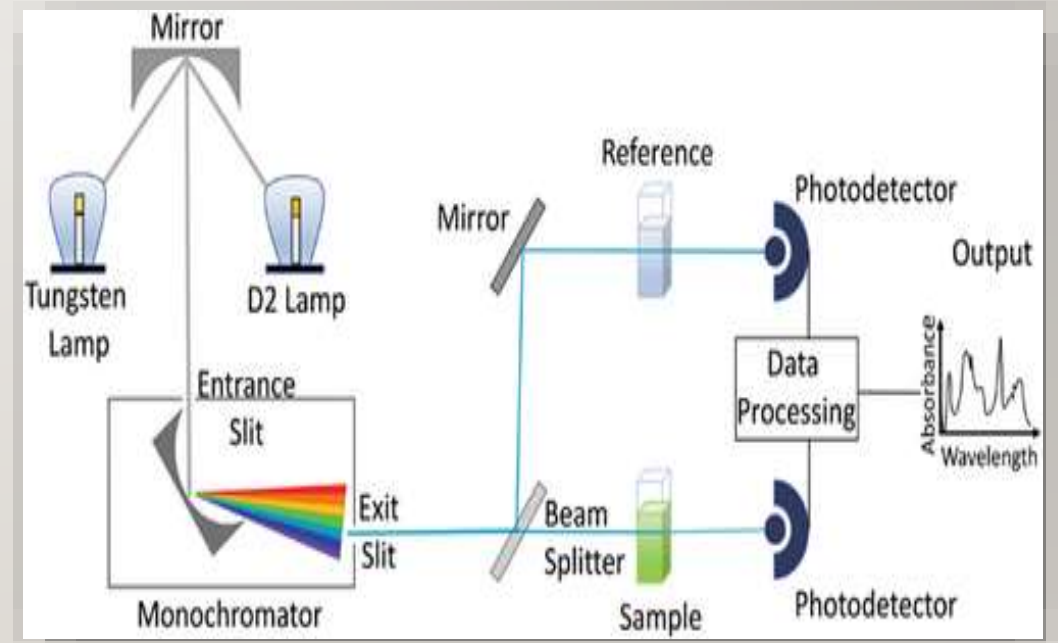
ΒΑΣΙΚΗ ΟΡΓΑΝΟΛΟΓΙΑ

ΦΑΣΜΑΤΟΦΩΤΟΜΕΤΡΟ ΔΙΠΛΗΣ ΔΕΣΜΗΣ

<https://jascoinc.com/learning-center/theory/spectroscopy/uv-vis-spectroscopy/instrumentation/>

ΦΑΣΜΑΤΟΦΩΤΟΜΕΤΡΟ ΔΙΠΛΗΣ ΔΕΣΜΗΣ

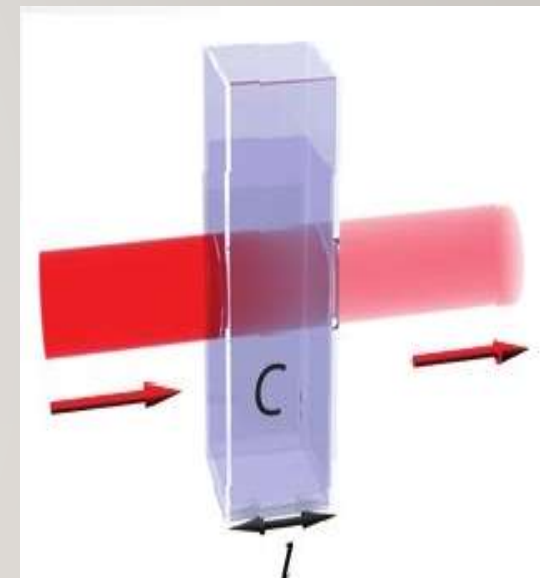
<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/cjce.23344>

$$A = \log(I_0/I)$$
$$\log T = A$$

NΟΜΟΣ Lambert -Beer

$$A = \epsilon \cdot c \cdot l$$

- A: η απορρόφηση
- ϵ ο συντελεστής απορροφητικότητας ή απόσβεσης σε ορισμένο μήκος κύματος
- l η απόσταση (cm), που διανύει το φως μέσα στο διάλυμα της ουσίας
- C η συγκέντρωση της διαλυμένης ουσίας (mol/L)
- I_0 και I: η ένταση της προσπίπτουσας και εξερχόμενης ακτινοβολίας αντίστοιχα
- T: η διαπερατότητα

Στο κενό η απορρόφηση A είναι 0 και η διαπερατότητα T = 100%

Ποσοτική ανάλυση
Ανάλυση

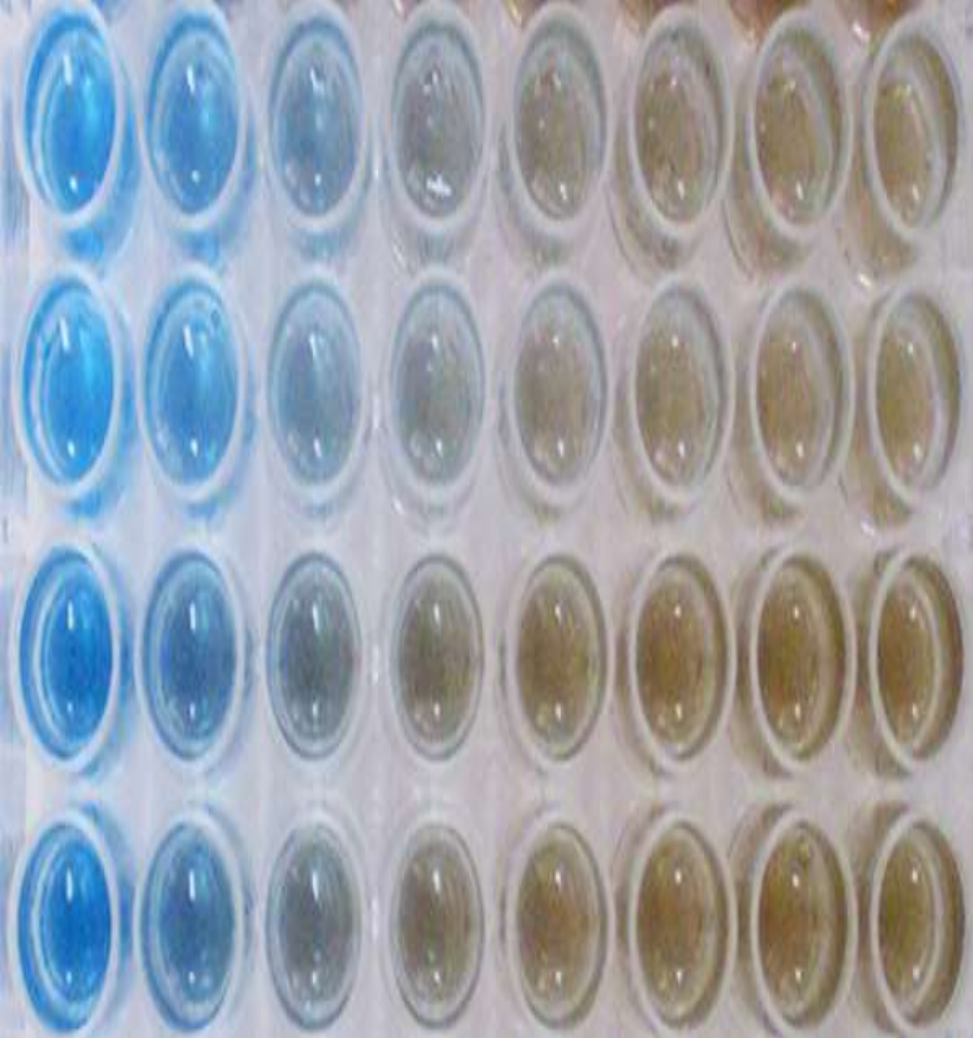

Ποιοτική Ανάλυση

<https://www.jove.com/science-education/11225/uv-vis-spectroscopy-of-dyes>

1^ο Πείραμα
Ποσοτικός προσδιορισμός πρωτεϊνών με
τη μέθοδο Bradford

2^ο Πείραμα
Ποσοτικός προσδιορισμός πρωτεϊνών με τη
μέθοδο Lowry

ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΜΕΘΟΔΟΣ BRADFORD

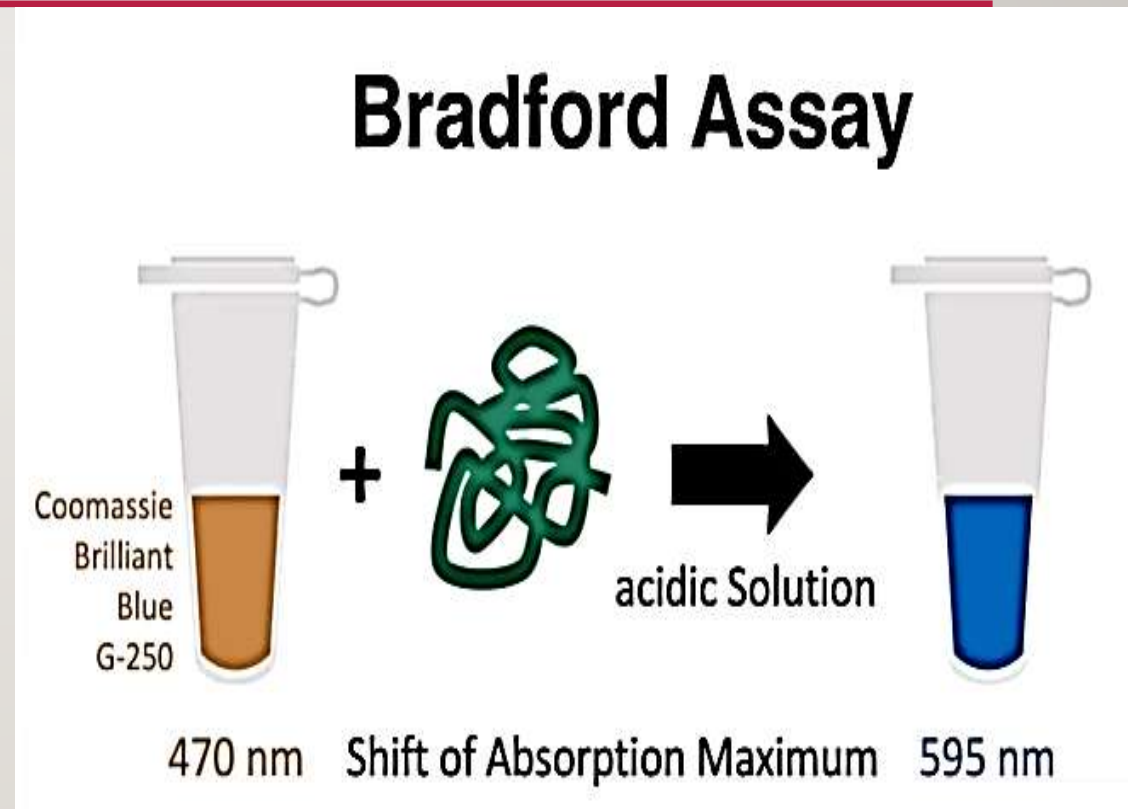

- Ο προσδιορισμός κατά Bradford βασίζεται στο γεγονός ότι οι πρωτεΐνες αντιδρούν με κάποια χημικά αντιδραστήρια και δίνουν έγχρωμα προϊόντα.
- Αποτελεί ευρύτατα χρησιμοποιούμενη μέθοδο στη βιοχημεία.

ΑΡΧΗ ΜΕΘΟΔΟΥ

- Οι πρωτεΐνες σε υδατικά διαλύματα αντιδρούν με τη χρωστική Coomassie Brilliant Blue G-250, σε όξινο περιβάλλον δίνοντας κυανό χρώμα με μέγιστο απορρόφησης στα 595 nm
- Το χρώμα σχηματίζεται σχεδόν αμέσως και είναι σταθερό για μια ώρα σχεδόν, ενώ δεν επηρεάζεται, ή επηρεάζεται ελάχιστα από άλλες ουσίες που συνυπάρχουν στο διάλυμα.

<https://www.youtube.com/watch?v=7o65va089S4>

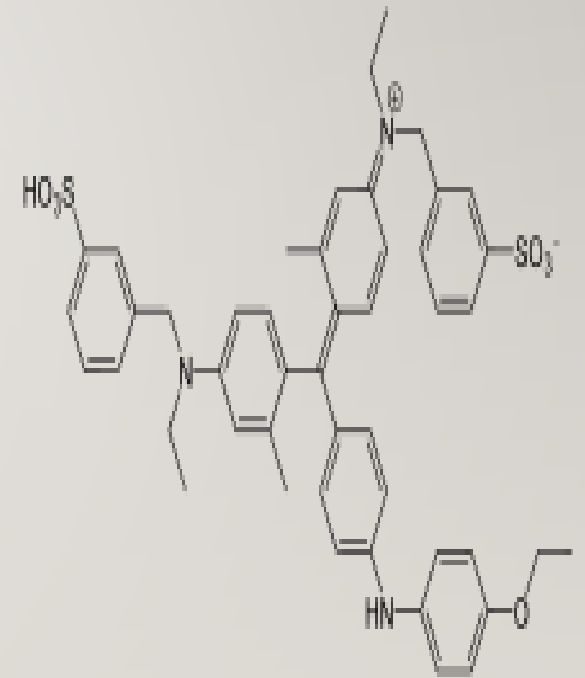
ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΗΡΙΑ - ΣΚΕΥΗ - ΟΡΓΑΝΑ

- 95% αιθανόλη, 85% φωσφορικό οξύ, Πρότυπο Αλβουμίνης Βόειου Ορού (Bovine Serum Albumin BCA) συγκέντρωσης 1 mg/mL, έτοιμο αντιδραστήριο Bradford (30 mL για κάθε ομάδα), για την παρασκευή του Coomassie Brilliant Blue G-250, άγνωστο διάλυμα
- Δοκιμαστικοί σωλήνες, στήριγμα δοκιμαστικών σωλήνων, κυψελίδες, πιπέτες αυτόματες, σιφώνια
- Φασματοφωτόμετρο

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΗΡΙΟΥ BRADFORD

- Ζυγίζονται 100 mg Coomassie Brilliant Blue G-250.
- Προθέτονται 50 ml αιθανόλης 95%.
- Προσθέτονται αργά και προσεκτικά 100 ml φωσφορικού οξέος 85%. Ανάδευση μέχρι πλήρους διάλυσης.
- Προστίθεται στο διάλυμα χρωστικής/αιθανόλης/φωσφορικού οξέος 850 ml απεσταγμένου νερού. (Φιλτράρετε τυχόν ιζήματα).
- Το αντιδραστήριο Bradford διατηρείται στους 4°C για μήνες σε γυάλινη σκούρα φιάλη.

ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ

Παρασκευάζεται αραιωμένο διάλυμα όγκου 50 mL με αρραίωση του αντιδραστηρίου Bradford με απεσταγμένο νερό σε αναλογία 4:1

Σε 6 δοκιμαστικούς σωλήνες προστίθεται διάλυμα αλβουμίνης (0,05 mg/mL) απεσταγμένο νερό και αραιωμένο αντιδραστήριο Bradford σύμφωνα με τον Πίνακα της επόμενης διαφάνειας

Σωλήνες	Διάλυμα Αλβουμίνης	Απ. Νερό
ΤΥΦΛΟ	-	1,0 mL
1	0,2 mL	0,8 mL
2	0,4 mL	0,6 mL
3	0,6 mL	0,4 mL
4	0,8 mL	0,2 mL
5	1,0 mL	-
6	Άγνωστο (1mL)	-

Προσθέτουμε
Αντιδρ Bradford
σε όλους ως
εξής:

Αντιδραστήριο Bradford (αραιωμένο)
5 mL
5 mL
5 mL
5 mL
5mL
5 mL
5 mL

Αναμονή για 5 min και στη συνέχεια
Μηδενίζουμε με το τυφλό και μετράμε την απορρόφηση στα 595 nm για τα πρότυπα
(σωλήνες 1-5) και για το άγνωστο

ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ

Για τον υπολογισμό της συγκέντρωσης της πρωτεΐνης σε κάθε δείγμα, δεν υπολογίζεται ο όγκος του αντιδραστηρίου Bradford στο δείγμα

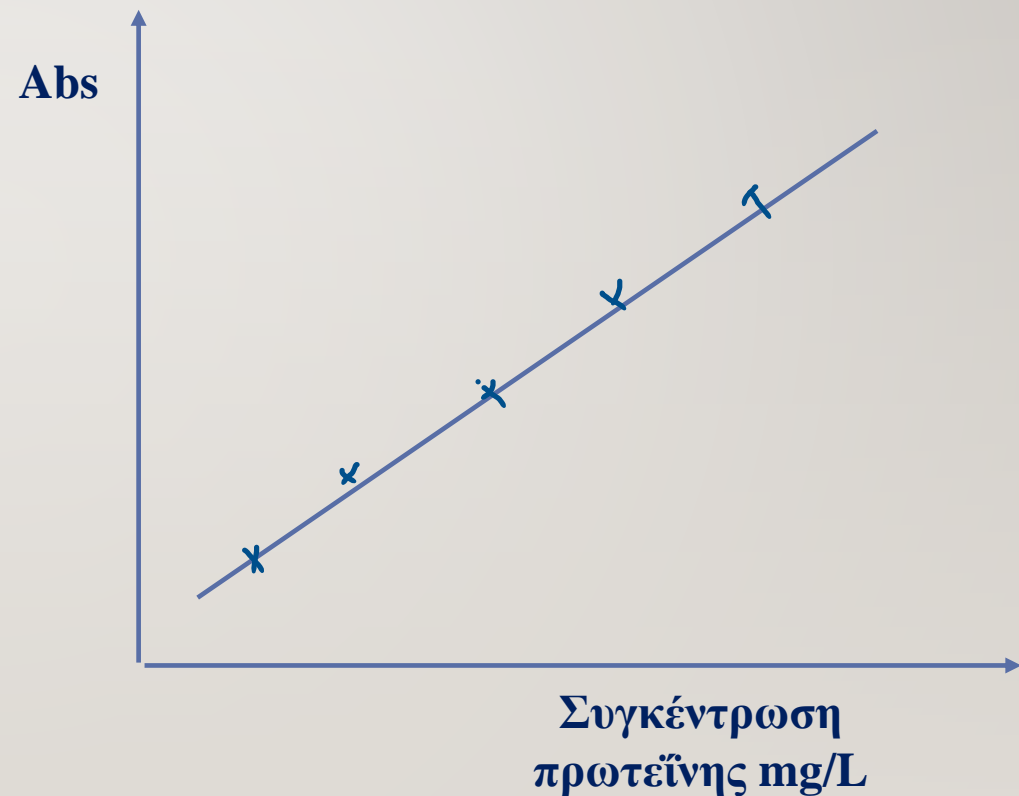
Δείγμα	Συγκέντρωση Πρωτεΐνης (mg/L)	Absorbance
1		
2		
3		
4		
5		
Άγνωστο		

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- Κατασκευάζεται η πρότυπη καμπύλη (απορρόφηση συναρτήσει συγκέντρωσης).
- Από την εξίσωση της ευθείας της πρότυπης και την απορρόφηση του αγνώστου υπολογίζεται η συγκέντρωση του αγνώστου.

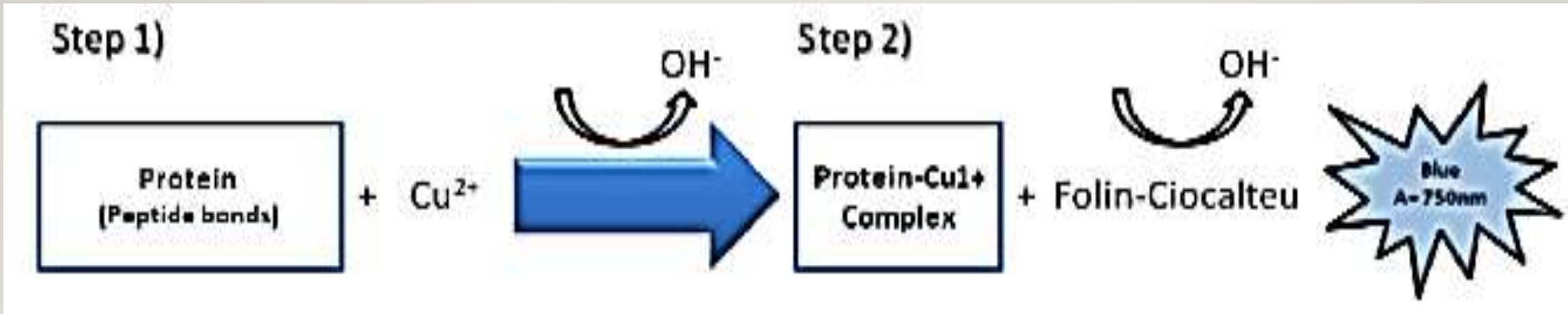
ΜΕΘΟΔΟΣ LOWRY

- Μέθοδος Lowry είναι μια από τις πλέον ευαίσθητες μεθόδους ποσοτικού προσδιορισμού πρωτεϊνών σε βιολογικά υγρά
- Ο βιοχημικός Oliver H. Lowry ανακάλυψε σχετικό αντιδραστήριο τη δεκαετία του 1940 κάνοντας δημοσίευση το 1951 με υψηλό αριθμό αναφορών, και από τότε η μέθοδος είναι ευρύτατα χρησιμοποιούμενη σε βιοχημικά εργαστήρια.

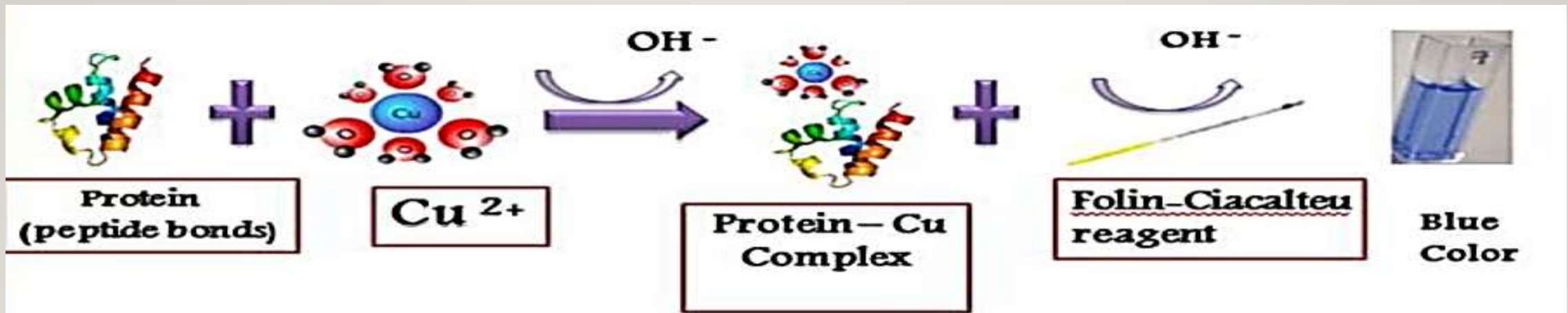
Η μέθοδος βασίζεται σε δύο χημικές αντιδράσεις

- Η πρώτη είναι η αντίδραση των ιόντων χαλκού με πρωτεΐνες σε αλκαλικές συνθήκες και ο σχηματισμός χηλικών συμπλόκων με βαθύ μπλε χρώμα
- Η δεύτερη είναι η αντίδραση του σχηματιζόμενου συμπλόκου με το αντιδραστήριο Folin-Ciocalteu (πολυφωσφομολυβδανικό και πολυφωσφοβολφραμικό οξύ).

2 αντιδράσεις που οδηγούν σε σχηματισμό έγχρωμων συμπλόκων

- **Αντίδραση Biuret** κατά την οποία Cu^{2+} αντιδρούν με πεπτιδικούς δεσμούς πρωτεϊνών κάτω από αλκαλικές συνθήκες με αποτέλεσμα να ανάγονται σε Cu^+
- **Αντίδραση Lowry** το αντιδραστήριο Folin-Ciocalteu αντιδρά με το σύμπλοκο πρωτεΐνης- Cu^+ σχηματίζοντας προϊόν με μπλε-μωβ χρώμα που απορροφά στα 650-700 nm

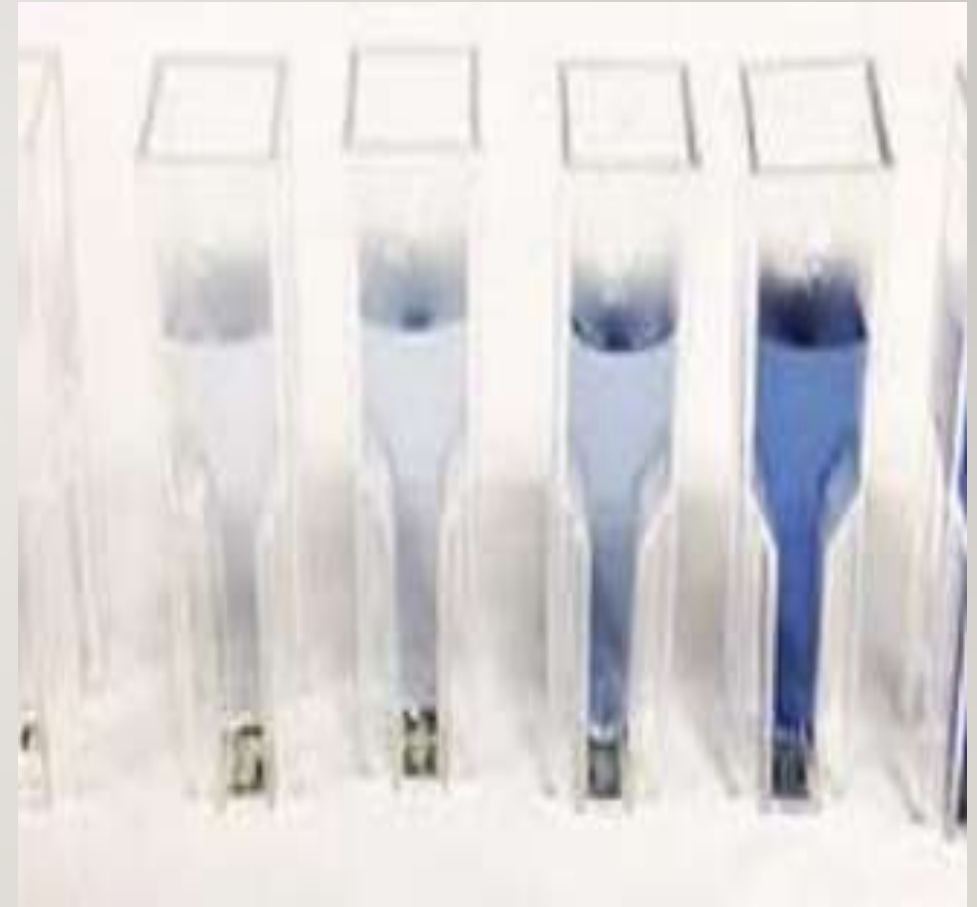

Στο παρόν πείραμα θα πραγματοποιηθεί
παραλλαγή της μεθόδου Lowry με παράλειψη
του σταδίου αναγωγής του αντιδραστηρίου
Folin-Ciocoltean

(Κώστας Μπούρτζης Καθηγητής, Εύα Διονυσοπούλου Ε.Δι.Π.
«Εργαστηριακές Ασκήσεις Περιβαλλοντικής Βιοχημείας», Τμήμα
Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων, Αγρίνιο 2011

ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΗΡΙΑ - ΣΚΕΥΗ - ΟΡΓΑΝΑ

- Αλκαλικό διάλυμα Benedict (αντιδραστήριο Benedict και διάλυμα NaOH 4% σε αναλογία 1:5), στερεό κιτρικό νάτριο, στερεό άνυδρο ανθρακικό νάτριο, στερεός θειικός χαλκός, πρωτεϊνικό διάλυμα αλβουμίνης (1 mg/mL)
- Δοκιμαστικοί σωλήνες, στήριγμα δοκιμαστικών σωλήνων, κυψελίδες, πιπέτες αυτόματες, σιφώνια
- Φασματοφωτόμετρο

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΗΡΙΟΥ BENEDICT

- Ζυγίζονται 173 g κιτρικού νατρίου και 100 g άνυδρου ανθρακικού νατρίου και διαλύονται με θέρμανση και ανάδευση σε 600 mL απεσταγμένου νερού. Η θέρμανση συνεχίζεται μέχρι πλήρους διάλυσης.
- 17,3 g στερεού θειϊκού χαλκού διαλύονται σε 200 mL απεσταγμένου νερού με θέρμανση και ανάδευση.
- Τα διαλύματα αναμιγνύονται και το νέο διάλυμα που προκύπτει αραιώνεται με απεσταγμένο νερό μέχρι τα 1000 mL

ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ

Παρασκευάζονται 5 πρότυπα διαλύματα πρωτεΐνης (σε d.H₂O) συγκεντρώσεων 0,125mg/mL, 0,25 mg/mL, 0,5 mg/mL, 0,75 mg/mL και 1 mg/mL και σε 6 δοκιμαστικούς σωλήνες προστίθενται αντιδραστήρια σύμφωνα με τον παρακάτω Πίνακα:

Νο Σωλήνα	Διάλυμα πρωτεΐνης	Αλκαλικό διάλυμα Benedict
1 (τυφλό)	1 mL (0.000 mg/mL)	3 mL
2	1 mL (0,125 mg/mL)	3 mL
3	1 mL (0,250 mg/mL)	3 mL
4	1 mL (0,500 mg/mL)	3 mL
5	1 mL (0,750 mg/mL)	3 mL
6	1 mL (1,000 mg/mL)	3 mL
7 (άγνωστο)	1 mL	3 mL

Ανάδευση σε
Vortex
Αναμονή 20 min

Μέτρηση
Απορρόφησης
στα 540 nm

ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ

Νο Σωλήνα	Διάλυμα πρωτεΐνης	Abs (540 nm)
1 (τυφλό)	1 mL (0.000 mg/mL)	
2	1 mL (0,125 mg/mL)	
3	1 mL (0,250 mg/mL)	
4	1 mL (0,500 mg/mL)	
5	1 mL (0,750 mg/mL)	
6	1 mL (1,000 mg/mL)	
7 (άγνωστο)	1 mL	

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- Σχεδιάζεται η πρότυπη καμπύλη.
- Από την εξίσωση ευθείας της πρότυπης και την τιμή απορρόφησης του αγνώστου, προσδιορίζεται η συγκέντρωση του αγνώστου.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βιοχημεία 6^η ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ -1^η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ Reginald H. Garrett, Charles M. Grisham, Εκδόσεις Utopia, 2019
- Διαμαντής Σιδεράς, Αναπλ Καθηγητής, «Εργαστηριακές Ασκήσεις Βιοχημείας», Τμήμα Βιολογίας, Τομέας Βιοχημείας και Μοριακής Βιολογίας, ΕΚΠΑ, Αθήνα 2023
- Κοντοπίδης Γεώργιος, Αναπλ Καθηγητής, «Εργαστηριακές Ασκήσεις Βιοχημείας», Τμήμα Κτηνιατρικής Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, 2019
- Κώστας Μπούρτζης Καθηγητής, Εύα Διονυσοπούλου Ε.ΔΙ.Π. «Εργαστηριακές Ασκήσεις Περιβαλλοντικής Βιοχημείας», Τμήμα Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων, Αγρίνιο 2011
- <https://www.moleculardevices.com/applications/protein-detection-quantitation-and-analysis>
- <https://goldbio.com/documents/3604/Bardford%20Protein%20Assay.pdf>
- <https://www.creative-proteomics.com/resource/protocol-for-bradford-protein-assay.htm>
- <https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=7CTYSBkCNQQ>
- <https://www.youtube.com/watch?v=7o65va089S4>